Witnesses of defilement, were mentioned

עדי טומאה איתמר –

OVERVIEW

רב שמן בר אבא רבא challenged the opinion of רד שמן בר אבא מדים and argued how can we permit the עדים, for there are עדים, who know what happened. The גמרא concluded that these עדים presumably could attest to the fact that the daughters of שמואל by their captors. ר' הנינא בינא by their captors שמואל maintained his ruling that nevertheless the woman are permitted to remarry on account of their הפה שאסר regardless of the purported עדי טומאה that are overseas.

והא איכא עדים במדינת הים דפריך לעיל פירוש -

The explanation of the challenge, 'but there are עדים overseas', which בר overseas', which אבא יהניא previously asked of יר' חנינא; is -

והא יצא קול דאיכא התם עדי טומאה כדפירשתי $^{-1}$. But there is a rumor that there are עדי טומאה there in תוספות, as, as תוספות explained previously; that the concern of רב שמן בר אבא was based on the קול that there are עדים who know what happened. 2

מוספות asks:

הקשה רבינו תם בפרק קמא דקידושין (דף יב,א) גבי ההוא גברא דקדיש באבנא דכוחלא - The מסכת קדושין מסכת פרק asked; the מסכת יפרק מסכת קדושין of מסכת קדושין, concerning a particular person who was מקדש a woman with a dark marble stone ויתיב רב חסדא וקא משער אי אית בה שוה פרוטה אי לא -

And רב הסדא was sitting and evaluating this stone whether it was worth a שרוטה (whereby the woman would be מקודשת) or not (and the woman would not be מקודשת). The גמרא there continues that it was mentioned to אזר that there are witnesses (who are now elsewhere) who know that on that particular day when he gave the פרוטה, it was worth a פרוטה.

ומסיק לאו היינו דרבי חנינא דאמר עדים בצד אסתן ותאסר -And the גמרא there concludes; is this not the same as the case of רבי חנינא (of our גמרא) who said, 'just because there may be witnesses in the north,

-

¹ See previous תוספות ד"ה והא.

² Originally the מרא גמרא thought that there [was a קול that there] are עדי שבויה במדה"י. The conclusion is that there [is a קול that there] are עדי טומאה במדה"י. The contribution of תוספות is that the concern that there may be עדי טומאה is only if it is based on the קול (even though there are the שבאים [as opposed to the case of the משנה], nevertheless the ששי סו עדי טומאה [משנה], nevertheless the קול הרא"ש pirk [see קול הרא"ש שום הרא"ש שום הרא"ש שום הרא"ש שום הרא"ש שום הרא"ש הוא מדי טומאה הרא"ש שום הרא שום הרא"ש שום הרא ש

therefore the שבויות **should be prohibited** (from marrying רב)?! Therefore רב רב? (כהנים ruled that she is not considered to be ודאי מקודשת.

תוספות concludes his question:

יהשתא למאי דמסיק דעדי טומאה איתמר מה לי עדי שבויה מה לי עדי אשת איש - והשתא למאי דמסיק דעדי טומאה איתמר מה לי עדי שבויה מה גמרא that we are discussing גמרא that we are discussing עדי שומאה (אסורה לכהן מדאורייתא (אסורה לכהן מדאורייתא), what difference is there whether it is עדי regarding a שבויה (that she was עדי סומאת מיש מדים וובא מדים וובא מדים וובא איטור דאורייתא מיש מדים וובא מדים וובא איטור איטור דאורייתא איש איטור איטור אוויה אווי איטור איטור איטור אוויה א

תוספות cites s"י" explanation (and rejects it).

ורש"י פירש שם 4 אם הקילו בשבויה דאיסור לאו - And אביי פארם explained there that אביי ורבא maintain, if they were lenient by a שבויה where it is merely an איסור לאו (but there is no היוב מיתה) if a היוב מיתה הוה היוב מיתה (שבויה שיסור א"א where is a איסור א"א should we be lenient by the איסור א"א where there is a קדושין if she marries someone else while she is still an א"א. The distinction between קדושין and קדושין היוב מיתה is איסור לאו איסור לאו איסור לאו היוב מיתה is a קדושין is a היוב מיתה is קדושין איסור לאו איסור לאו הוב מיתה ווה איסור לאו היום מיער מיער אייטור לאו איסור לאו היום מיער מיער אייטור לאו איסור איסור איטור אי

תוספות rejects this explanation:

-

³ See תוספות (in the margin) who states: ולמאי דסלקא דעתין מעיקרא דעדי שבויה ניחא דהוי ספק ספיקא ספק (in the margin) אם נשבית אם לאו ואם תמצא לומר נשבית ספק לא נטמאת ובאשת איש ליכא אלא חדא ספיקא (free translation): that if it would be merely עדי שבויה then it would be different than ספק, for by שבויה it is a שבויה it is a ספק, i.e. ספק נטמאה or not. See 'Thinking it over' # 3.

⁴ See marginal note, that this פירוש does not appear in our version of רש"י; however תוספות mentions it there (בד"ה אם) in the name of יש מפרשים.

וקשה לרבינו תם דבשבויה נמי איכא איסור סקילה -

And the ר"ה has a difficulty with this explanation; for by the case of a there can also be an שבויה -

אם נשאת לכהן שישמש בנה על גבי מזבח בשבת -

If she marries a כהן and her son from this כהן (who may be a חלל) served on the מזבה on שבת on. If the son is a חלל he cannot do the מזבה. If he does a מלאכה יתא in the בית המקדש (such as שחיטה, etc.) he is חייב סקילה. 5 Therefore both by שבויה and קידושין there is a חיוב מיתה.

תוספות suggests an alternate solution:

ומיהו אית ספרים דגרסי התם אם הקילו בשבויה דמנוולה נפשה באפי שבויה כולי -However there are texts there in קדושין that read, 'if they were lenient by a שבויה who makes herself revolting in the presence of her captors (to discourage them from having relationships with her), etc. -

פירוש ולא שכיח כולי האי שנטמאה -

Meaning, that it is not that probable that she was profaned -

נקל באשת איש דשכיח דידעי אם אית בה שוה פרוטה -

should we be lenient by an x"x, where it is common that people can know if it is worth a שוה פרוטה.

תוספות concludes:

ובלאו הך גירסא איכא למימר דלא שכיח שיהו עדי טומאה -

And even without this reading of the text (that a שבויה is מנוולה נפשה), we can still maintain that it is not common that there should be עדי טומאה (for טומאה is done in privacy)⁶ -

אבל עדים שידעו ששוה פרוטה שכיח:

However it is common that there are עדים who know that it is worth a שבויה. Therefore there is no need to be concerned by שבויה (for either it is unlikely that she was נעדים שנבעלה, or it is unlikely that there are עדים שנבעלה), however there is a need to be concerned by קדושין (for there is a sufficient likelihood that there are עדים who will testify that it was worth a פרוטה).

 $^{^{5}}$ Only a ביהמ"ק as part of the מלאכות הול is permitted to do שבת on שבת in the ביהמ"ק as part of the חלל. See the various מפרשים who comment that (even though) the rule is that a הלל שעבד עבודתו כשרה (however he still may be חייב for חילול שבת).

 $^{^6}$ The difference between the אית ספרים דגרסי and the other גירסא is that according to the אית, there is less likelihood that she was נוממאה; according to the other גירסא, there is a less likelihood that there are עדים שנטמאה.

SUMMARY

The concern that there may be עדי טומאה was based on a קול.

There is a difference between a ספק שבויה and ספק קידושין; a) by שבויה, there is no היוב מיתה, as opposed to קדושין, where there is a היוב מיתה, b) by שבויה it is unlikely that she was נטמאה, or c) that by שבויה it is unlikely that there are עדי טומאה.

THINKING IT OVER

- 1. What is the connection between the קשיא of the ר"ת, and the preceding statement concerning a קול?
- 2. The שבויה distinguish between שבויה where it is מנוולא נפשה (and therefore not שכיה שנבעלה) and א"א (where שכיה דידעי). Seemingly the contrast is not appropriate; by שבויה there is little chance of טומאה and by א"א there is a greater chance of ידיעה but not a greater chance of שוה פרוטה. In addition why is not one difference (either שכיח דידעי or שכיח דידעי) sufficient to distinguish between the two; why mention both differences?!
- 3. Why does the תו", distinguish between a ספק ספיקא and a ספק, instead of distinguishing between a (שבויה) ספיקא דרבנן and a (ספיקא דאורייתא (קדושין)?
- 4. Previously⁸ תוספות distinguished between a ספק of two contradictory עדים whether she was מקודשת [where we say אוקת פנויה, and a ספק of קרוב of קרוב לו קרוב לה when the איתרע was איתרע. Why do we not make the same distinction between a עדי טומאה (where אחזקת היתר and אוקמה and ספק שוה and ספק שוה פרוטה [where since he was דאי מקדש her] her חזקת פנויה was איתרע? 9

⁷ See footnote # 3.

 $^{^{8}}$ עמוד on this ד"ה תרווייהו.

⁹ See חידושי מהרי"ט.